

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocații Bubuioc Svetlana și Danila Vitalie în numele inculpatului Cîrlan Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Cîrlan Constantin XXXXXXXX,

*născut la XXXXXXXXXXX, originar și domiciliat în
XXXXXXXXXXXXX*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 05 aprilie 2016 - până la 14 iunie 2016 (instanța de fond);*
- 2. de la 07 iulie 2016 - până la 26 septembrie 2016 (instanța de apel);*
- 3. de la 09 decembrie 2016 – până la 22 februarie 2017 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 14 iunie 2016, examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Cîrlan Constantin a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Cîrlan Constantin, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, la 03 martie 2016, aproximativ la 10²¹, conducând automobilul de model „Ford Fusion” cu n/î XXXXXX, aflându-se pe teritoriul stației de alimentare cu combustibil nr. 61 „Lukoil Moldova” situată pe traseul R-3 Chișinău – Hîncești, la intrarea în s. Bardar, r-nul Ialoveni, manifestând sine încredere exagerată încalcând prevederile art. 14 pct. 1),³⁹ alin. (1), 41 alin. (2) și art. 45 alin. (1) lit. a), b) din Regulamentul Circulației Rutiere, în timpul efectuării manevrei de deplasare în spate a tamponat-o pe cet. Iovu Ioana, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.

40D/501 din 24.03.2016, vătămări corporale grave, în urma cărora aceasta a decedat.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care invocând blândețea pedepsei a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat conform învinuirii formulate la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani. Încasarea din contul lui Cîrlan C. în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 842 lei.

În argumentarea cererii de apel procurorul a invocat că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise și circumstanțele cauzei, de consecințele survenite, menționând că scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate, or în speță, nu sunt întrunite condițiile pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2016, apelul declarat a fost admis, casată sentința în partea aplicării pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Cîrlan Constantin a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate Colegiul a menționat că, deși instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, pedeapsa numită inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este nejustificată, la stabilirea căreia instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal, precum și de circumstanțele de fapt ale cauzei, de persoana inculpatului, de consecințele survenite, în speță lipsind careva motive pentru a suspenda executarea pedepsei numite.

Totodată, instanța de apel a relevat că în cauză lipsesc temeiuri de a dispune încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei medico-legale, deoarece aceste cheltuieli nu sunt expres prevăzute în art. 227 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală ca cheltuieli judiciare.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Bubuioc S. în numele inculpatului, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1)

pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond, argumentând că instanța de apel greșit a admis apelul, deoarece în speță nu există careva interdicții pentru condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite.

6.1. Exprimându-și dezacordul cu decizia nominalizată, avocatul Danila Vitalie în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, care, menționând prevederile pct. 6), 10), 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită, casarea hotărârii instanței de apel cu menținerea sentinței.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- instanța de apel nu și-a argumentat soluția privind excluderea prevederilor art. 90 Cod penal și dispunerea executării reale a pedepsei stabilite;

- în speță sunt prezente un cumul de circumstanțe atenuante, iar instanța de apel nu le-a luat în considerație și fără a ține cont de personalitatea inculpatului, care pentru prima dată a fost atras la răspundere penală pentru săvârșirea unei infracțiuni din imprudență, este tânăr, s-a căit sincer, se caracterizează pozitiv, a recuperat prejudiciul material și moral, succesorul legal nu are careva pretenții față de inculpat, greșit a concluzionat că în prezenta cauză nu au fost stabilite careva circumstanțe pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, iar corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă numai în condiții de izolare de societate;

- instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, astfel fiind efectuată o greșită individualizare a executării pedepsei numite prin sentință, or prima instanță corect și obiectiv a motivat soluția sa ținând cont de faptul că o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei;

- norma de drept aplicată prin hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție (cauza 1ra-1060/15 Tihon D. și 1ra-686/15 Butnaru V.)

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, solicitând inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate, invocând că soluția instanței de apel, referitor la categoria și termenul pedepsei, a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, conform cărora, persoanei recunoscute vinovate de săvârșire unor infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul de clarat este vădit neîntemeiat.

Precum a fost menționat supra, recurenții invocă temeuri de casare a hotărârii contestate pct. 6),10) și 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise în instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recursuri, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, lipsind temeii de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

Cu referire la temeiul pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, invocat de către avocatul Danila V., Colegiul penal îl apreciază ca fiind formal indicat, deoarece recurentul nu a indicat și nu a specificat în ce constau erorile prevăzute de respectivul temei pentru recurs.

În continuare Colegiul reține, că din conținutului recursurilor rezultă că, recurenții sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui Cîrlan C. și critică decizia instanței de apel numai în partea excluderii prevederilor art. 90 Cod penal, menționând în acest sens că, la stabilirea modul de executarea a pedepsei de către instanța de apel nu au fost reținute circumstanțele atenuante prezente în speță și faptul că,

inculpatul a reparat benevol prejudiciul material și moral cauzat prin infracțiune, astfel că succesorul legal al părții vătămate nu are pretenții atât de ordin material cât și moral.

Argumentul avocatului Danila V., precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și nu a ținut cont de faptul că „o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei”, Colegiul îl consideră neîntemeiat și irelevant, or, sancțiunea normei penale în baza căreia inculpatul a fost condamnată **nu prevede pedepse alternative, ci doar pedeapsa cu închisoarea de la 4 la 8 ani**, iar circumstanțe excepționale care ar permite aplicarea altei categorii de pedeapsă mai blândă, în speță nu au fost stabilite.

Tot aici, instanța de recurs reține, că potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

La fel, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, iar **la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină seama de gravitatea infracțiunii săvârșite**, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

De asemenea, Colegiul consideră necesar de evidențiat că, în dispoziția art. 90 Cod penal sunt prevăzute condițiile pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei, și anume se prevede că instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana vinovatului **poate** dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, fiind obligată să-și argumenteze hotărârea în acest sens.

În acest context Colegiul constată corectitudinea concluziei instanței de apel, care a relevat că instanța de fond, nu a acordat deplină eficiență principiilor generale de aplicare a pedepsei prevăzute în art. 61 alin. (2) Cod penal, nu a ținut cont și nu s-a condus de criteriile generale de individualizare a acesteia stabilite în art. 75 alin. (1) Cod penal, de scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a

inculpatului, de circumstanțele reale ale cauzei și de persoana lui Cîrlan C., iar în final greșit a apreciat că scopul pedepsei penale în cazul concret poate fi atins fără priverare reală de libertate al inculpatului, numindu-i acestuia fără temei legal pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării acesteia, or, în prezența aceluiași circumstanțe (*recunoașterea vinovăției, căința sinceră*), care au stat la baza examinării cauzei în ordinea prevăzută de alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de fond a aplicat și prevederile art. 90 Cod penal.

În argumentarea concluziei sale Colegiul reține că, instanța de apel judecând apelul acuzatorului de stat a acordat deplină eficiență criteriilor generale de individualizare a pedepsei și a ținut cont de circumstanțele cauzei, legate de scopul și motivele faptei, gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor *grave, în urma căreia a decedat o persoană*, or dreptul la viață al oricărei persoane prevăzut de art. 2 CEDO prevalează asupra altor drepturi, iar Curtea Europeană acordă dreptului la viață o semnificație cu totul aparte situându-l printre articolele primordiale ale Convenției.

Prin urmare se conchide că, instanța de apel în mod just a constatat că pedeapsa lui Cîrlan C. este individualizată contrar prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, deoarece este inadecvată și inechitabilă în raport cu gravitatea și consecințele infracțiunii comise, soldate cu decesul unei persoane. Astfel, în raport cu criteriile de individualizare a pedepsei, respectiv gradul de pericol social crescut al faptei săvârșite de inculpat, care chiar dacă se atribuie la categoria celor comise din imprudență, face parte din categoria celor grave, a avut drept consecință decesul unei persoane, modul cum a fost comisă infracțiunea prin conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, astfel, just a considerat că pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării acesteia este neadecvată.

Prin urmare, concluziile instanței de apel de a exclude dispozițiile de aplicare a art. 90 Cod penal, Colegiul le consideră întemeiate, prin neatingerea scopului pedepsei penale.

Referitor la alegațiile apărării precum că în speță sunt prezente un cumul de circumstanțe atenuante, iar instanța de apel nu le-a luat în considerație, Colegiul reține că, circumstanțele la care au făcut referire recurenții în cererile de recurs, (vârsta tânără, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, recuperarea prejudiciului) au fost reținute de instanțele de fond ca atenuante, fapt care a permis stabilirea pedepsei inculpatului mai aproape de limita minimă prevăzută de sancțiunea normei în baza căreia acesta a fost condamnat, or, odată ce instanțele de judecată au constatat circumstanțe atenuante și au redus pedeapsa, după caz

până la minim, aceste circumstanțe nu mai pot servi temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal.

Drept urmare, Colegiul penal găsește neîntemeiate alegațiile recurenților în partea solicitării suspendării condiționate a executării pedepsei și constată că concluzia instanței de apel, privitor la faptul că corijarea inculpaului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu executare în penitenciar de tip **deschis**, este una legală, corectă, motivată și întemeiată.

În continuare instanța de recurs constată că în speță nu și-a găsit confirmare nici temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, invocat de recurent, deoarece deciziile care sunt menționate de avocatul Danila V. (1ra-1060/15 Tihon D. și 1ra-686/15 Butnaru V.) nu sunt relevante speței, or în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei în fiecare caz separat pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea categoriei, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererile de recurs privind greșita individualizare a executării pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecătii, iar instanța ierarhic inferioară și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor din art. 61 și 75 Cod penal, aplicându-i lui Cîrlan C. o pedeapsă proporțională faptei săvârșite și consecințelor survenite, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursurilor ca fiind vădit neîntemeiate, cu menținerea hotărârii contestate.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate avocații Bubuioc Svetlana și Danila Vitalie în numele inculpatului Cîrlan Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Cîrlan Constantin XXXXXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 martie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti